

QUADERNS

REVISTA DE TRADUCCIÓ

QUADERNS

20

Núm. 20, 2013, ISSN 1138-5790 (imprès), ISSN 2014-9735 (en línia), <http://ddd.uab.cat/record/40>

UAB

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Publicacions

QUADERNS

REVISTA DE TRADUCCIÓ

Núm. 20, 2013, p. 1-310
ISSN 1138-5790 (imprès), ISSN 2014-9735 (en línia)
<http://ddd.uab.cat/record/40>

Dossier. Traducció i censura

Presentació. **Montserrat Bacardí**

La traducció i la censura franquista: la meua experiència a Edicions 62. **Francesc Vallverdú**

La traducción al gallego y la censura franquista. **Xosé Manuel Dasilva**

Censura(s) en la traducción al/del vasco. **Ibon Uribarri Zenekorta**

L'auge de la traducció en llengua catalana als anys 60: el desglaç de la censura, el XVI Congreso Internacional de Editores i el problema dels drets d'autor. **Jordi Cornellà-Detrell**

Autarquia i localisme: les traduccions a la immediata postguerra. **Maria Josepa Gallofré**

Censura de l'*amoralitat femenina* de *Senyora ambaixadora*. Teatre de bulevard de postguerra de Xavier Regàs. **Eusebi Coromina Pou**

A la paret, escrit amb guix. Una antologia de poesia alemanya de combat censurada. **Ramon Farrés**

Traducció i censura teatral sota la fèrula franquista dels anys cinquanta. **Enric Gallén**

Narrativa alemanya de postguerra: autors traduïts i censura. **Jordi Jané-Lligé**
«Con vigilante espíritu crítico». Els censors en les traduccions assagístiques d'Edicions 62. **Mireia Sopena**

Articles

L'anàlisi de traduccions en els estudis de recepció literària. Un model per a la narrativa de ficció: el comentari de traduccions. **Jordi Jané-Lligé**

Describing Facial Expressions: much more than meets the eye. **Gert Vercauteren; Pilar Orero**

Subtitle reading speeds in different languages: the case of *Lethal Weapon*. **José Luis Martí Ferriol**

La traducción, hermana pobre de los documentales de la naturaleza en España. Registro y análisis de las inadecuaciones traductivas presentes en la versión castellana de *Life*, de la BBC. **Carlos Garrido**

La traducción de términos culturales en el contexto turístico español-inglés: recepción real en usuarios anglófonos. **Jorge Soto Almela**

Nota editorial de QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ
QUARKpoesia o la poesia dins del discurs. **Anna Aguilar-Amat**

Experiències

Albert Manent, corrector de Josep Carner (*Alícia en terra de meravelles*). **Alexis Llobet**

Entrevista a Enrique Badosa. **Montserrat Conill**

Entrevista a José Corredor-Matheos. **Montserrat Conill**

QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ és una publicació acadèmica adreçada als estudiosos i professionals de la traducció i de les diverses disciplines afins. Té per objectiu la publicació de textos inèdits procedents de la recerca feta per investigadors d'arreu del món relacionats amb la ciència de la traducció; alhora, preveu la difusió de publicacions d'esdeveniments científics d'especial rellevància. Els originals rebuts són avaluats, anònimament, pel consell editor i, si escau, pel comitè científic i per avaluadors externs. Editada pel Departament de Traducció i d'Interpretació de la Universitat Autònoma de Barcelona, QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ té una periodicitat anual.

Comitè científic

Jean Delisle (Universitat d'Ottawa)
Basil Hatim (Universitat Americana de Sharjah)
José Lambert (Universitat Catòlica de Lovaina)
Ian Mason (Universitat Heriot Watt, Edimburg)
Albrecht Neubert (Universitat de Leipzig)
Christiane Nord (Universitat de Magdeburg)
Joan Verdegà (Universitat Jaume I, Castelló)
Wolfram Wilss (Universitat de Saarland)

Consell editor

Carles Biosca (UAB)
Albert Branchadell (UAB)
Josefina Caball (UAB)
Montserrat Conill (UAB)
Judith Fontcuberta (UAB)
Francesc Parcerisas (UAB)
Sara Rovira (UAB)
Laura Santamaria (UAB)
Joan Sellent (UAB)
Dolors Udina (UAB)

Coordinació

Montserrat Bacardí (UAB)
Ramon Farrés (UAB)

Revisió lingüística

M. Elena Carné (UAB)

Redacció

Universitat Autònoma de Barcelona
Quaderns. Revista de Traducció
Departament de Traducció i d'Interpretació
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 31 24. Fax 93 581 27 62
quaderns@uab.cat

Subscripció i administració

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 17 15. Fax 93 581 32 39
sp@uab.cat
www.uab.cat/publicacions

Intercanvi

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Biblioteques
Secció d'Intercanvi de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 11 93. Fax 93 581 32 19
sb.intercanvi@uab.cat

Coberta

Loni Geest & Tone Høverstad

Composició

Gama

Edició i impressió

Universitat Autònoma de Barcelona
Servei de Publicacions
08193 Bellaterra (Barcelona). Spain
Tel. 93 581 21 31. Fax 93 581 32 39
sp@uab.cat
www.uab.cat/publicacions

ISSN 1138-5790 (imprès)

ISSN 2014-9735 (en línia)

Dipòsit legal: B. 5.023-1998

Impressió a Espanya. Printed in Spain

Impressió en paper ecològic

Bases de dades en què QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ està referenciada:

- CARHUS Plus+ 2010
- Dialnet (Unirioja)
- DICE
- Índice Español de Ciencias Sociales y Humanidades (ISOC-CSIC)
- Latindex
- MLA International bibliography
- RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert)

Encara que el català és la llengua oficial de QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ, no traslladem a aquesta llengua ni els índexs analítics, ni les paraules clau, ni els resums dels articles escrits en castellà.

QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ es publica sota el sistema de llicències Creative Commons segons la modalitat:

Reconeixement - NoComercial (by-nc): Es permet la generació d'obres derivades sempre que no se'n faci un ús comercial. Tampoc es pot utilitzar l'obra original amb finalitats comercials.

Sumari

Quaderns. Revista de Traducció
Núm. 20, 2013, p. 1-310
ISSN 1138-5790 (imprès), ISSN 2014-9735 (en línia)
Les paraules clau són en llenguatge lliure
<http://ddd.uab.cat/record/40>

Dossier. Traducció i censura

- 7-8 Presentació (Montserrat Bacardí)
- 9-16 **Francesc Vallverdú** (Editor i traductor. Membre emèrit de l'Institut d'Estudis Catalans)
La traducció i la censura franquista: la meva experiència a Edicions 62.
- 17-29 **Xosé Manuel Dasilva** (Universidade de Vigo. Departamento de Tradución e Lingüística)
La traducción al gallego y la censura franquista.
- 31-45 **Ibon Uribarri Zenekorta** (UPV/EHU. Facultad de Letras)
Censura(s) en la traducción al/del vasco.
- 47-67 **Jordi Cornellà-Detrell** (Bangor University. School of Modern Languages)
L'auge de la traducció en llengua catalana als anys 60: el desglaç de la censura, el XVI Congreso Internacional de Editores i el problema dels drets d'autor.
- 69-75 **Maria Josepa Gallofré** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Filologia Catalana)
Autarquia i localisme: les traduccions a la immediata postguerra.
- 77-88 **Eusebi Coromina Pou** (Universitat de Vic. Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes)
Censura de l'*amoralitat femenina* de *Senyora ambaixadora*. Teatre de boulevard de postguerra de Xavier Regàs.
- 89-94 **Ramon Farrés** (Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació)
A la paret, escrit amb guix. Una antologia de poesia alemanya de combat censurada.

- 95-116 **Enric Gallén** (Universitat Pompeu Fabra. Facultat de Traducció i d'Interpretació)
Traducció i censura teatral sota la fèrula franquista dels anys cinquanta.
- 117-145 **Jordi Jané-Lligé** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Filologia Anglesa i de Germanística)
Narrativa alemanya de postguerra: autors traduïts i censura.
- 147-161 **Mireia Sopena** (Universitat de Barcelona)
«Con vigilante espíritu crítico». Els censors en les traduccions assagístiques d'Edicions 62.

Articles

- 165-186 **Jordi Jané-Lligé** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Filologia Anglesa i de Germanística)
L'anàlisi de traduccions en els estudis de recepció literària. Un model per a la narrativa de ficció: el comentari de traduccions.
- 187-199 **Gert Vercauteren** (Artesis University College, Antwerp (Belgium));
Pilar Otero (Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació)
Describing Facial Expressions: much more than meets the eye.
- 201-210 **José Luis Martí Ferriol** (Universitat Jaume I. Departament de Traducció i Comunicació. Traducció i Interpretació)
Subtitle reading speeds in different languages: the case of *Lethal Weapon*.
- 211-233 **Carlos Garrido** (Universidad de Vigo. Facultade de Filoloxía e Tradución)
La traducción, hermana pobre de los documentales de la naturaleza en España. Registro y análisis de las inadecuaciones traductivas presentes en la versión castellana de *Life*, de la BBC.
- 235-250 **Jorge Soto Almela** (Universidad de Murcia. Departamento de Traducción e Interpretación)
La traducción de términos culturales en el contexto turístico español-inglés: recepción real en usuarios anglófonos.
- 251 Nota editorial de QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ
- 253-265 **Anna Aguilar-Amat** (Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació)
QUARKpoesia o la poesia dins del discurs.

Experiències

- 269-276 **Alexis Llobet** (Universitat Autònoma de Barcelona. Departament de Filologia Catalana)
Albert Manent, corrector de Josep Carner (*Alícia en terra de meravelles*).
- 277-281 **Montserrat Conill** (Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació)
Entrevista a Enrique Badosa.
- 283-290 **Montserrat Conill** (Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Traducció i d'Interpretació)
Entrevista a José Corredor-Matheos.
- 291-310 **Ressenyes**

Bacardí, Montserrat; Godayol, Pilar (dir.). *Diccionari de la traducció catalana* (Manuel Llanas).

Barambones Zubiria, Josu. *Mapping the Dubbing Scene. Audiovisual Translation in Basque Television* (Laura Santamaria Guinot).

Boéri, Julie; Maier, Carol (eds.). *Compromiso social y Traducción/ Interpretación. Translation/Interpreting and Social Activism* (Aída Martínez-Gómez Gómez).

De Marco, Marcella. *Audiovisual Translation through a Gender Lens* (Olga Castro).

Del Pozo Triviño, Mª Isabel; Gómez López, Elisa. *Traducción e interpretación nos servizos públicos e asistenciais de Galicia. Primeiros pasos en investigación* (Xus Ugarte i Ballester).

Díaz Fouces, Oscar (ed.). *Olhares & Miradas: Reflexiones sobre la traducción portugués-español y su didáctica* (Gisela Massana Roselló).

O'Hagan, Minako (ed.). *Translation as a Social Activity. Community Translation 2.0* (Adrià Martín-Mor).

Orozco Jutorán, Mariana. *Metodología de la traducción directa del inglés al español. Materiales didácticos para traducción general y especializada* (Bartolomé Mesa Lao).

Normes per a la presentació d'originals

S'admetran originals en català, castellà, anglès i francès, que s'hauran d'enviar a la redacció de la revista:

Quaderns. Revista de Traducció
 Departament de Traducció i d'Interpretació
 Universitat Autònoma de Barcelona
 Edifici K. 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

Els originals s'hauran de lliurar en **suport magnètic**, acompanyats de tres còpies en suport paper. L'extensió dels articles serà d'entre 10 i 15 planes o d'entre 20.000 i 30.000 espais aproximadament. En el cas de les ressenyes, d'entre 3 i 4 planes o 6.000/8.000 espais aproximadament. Els articles aniran acompanyats d'un **resum** de 10 línies, així com entre 3 i 6 **paraules clau** en la llengua de l'article i en anglès.

El **títol del manuscrit** s'indicarà al començament del text i anirà seguit del nom complet de l'autor i de la institució a la qual pertany, si escau, o bé de la seva activitat professional. Cal incloure al final del text l'adreça completa de l'autor.

Les **il·lustracions, els gràfics o les taules** s'inclouran dins el text, al lloc adient, o bé es dibuixaran amb nitidesa en fulls a part, clarament numerats i amb indicació del lloc del text on han de figurar.

Les **notes a peu de pàgina** hauran de ser les mínimes imprescindibles i s'inclouran a peu de pàgina. Els números volats que facin referència a les notes aniran després dels signes de puntuació.

Les **expressions estrangeres o que es vulguin destacar** aniran en format de cursiva. Feu servir cometes baixes o llatines (« ») per a les citacions, i cometes altes o angleses (" ") en cas que calgui fer ús de cometes dintre d'una citació.

Les **citacions** de més de dues línies d'extensió s'han de fer en paràgraf sagnat i en un cos més petit que la resta del text, deixant una línia blanca abans i després de la citació.

Les **referències bibliogràfiques** s'indicaran per mitjà del nom de l'autor o editor de l'obra citada, seguit de l'any de publicació i, en cas de citacions, s'hi afegirà la pàgina corresponent de l'original, tot això entre parèntesis. Ex.: (MORRIS 1993b: 154-155).

La bibliografia contindrà les obres citades al text, en ordre alfabètic i pel sistema d'autor i data, és a dir, indicant, per aquest ordre, el nom de l'autor o editor, l'any de publicació, el títol complet (en cursiva si es tracta d'un llibre o publicació periòdica i entre cometes si es tracta d'un article), el lloc de publicació i l'editorial. Ex.:

LEFEVERE, André (1992). *Translating Literature. Practice and Theory in a Comparative Literature Context*. Nova York: The Modern Language Association of America.

VERMEER, Hans-J. (1978). «Sprache und Kulturanthropologie». *Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache* 4: 1-21.

MOUNIN, Georges (1963). «La notion de qualité en matière de traduction littéraire». A: CARY, Edmon i JUMPELT, Rudolph (eds.). *Quality in Translation*. Nova York: Macmillan.

Drets de publicació

- a) *Quaderns. Revista de Traducció* es publica sota el sistema de llicències Creative Commons segons la modalitat «Reconeixement - No Comercial (by-nc)»: es permet la generació d'obres derivades sempre que no se'n faci un ús comercial. Tampoc no es pot utilitzar l'obra original amb finalitats comercials».
- b) Així, quan l'autor/a envia la seva col·laboració accepta explícitament aquesta cessió de drets d'edició i publicació. També autoritza *Quaderns. Revista de Traducció* a incloure el seu treball en un fascicle de la revista per a la seva distribució i venda. Aquesta cessió sobre el treball es duu a terme a fi que sigui publicat a *Quaderns. Revista de Traducció* en un termini màxim de dos anys.
- c) Amb l'objectiu d'afavorir la difusió del coneixement, *Quaderns. Revista de Traducció* s'adhereix al moviment de revistes d'Open Access (DOAJ), i lliura la totalitat dels seus continguts a diferents repositoris sota aquest protocol; per tant, la remissió d'un treball perquè sigui publicat a la revista pressuposa l'acceptació explícita, per part de l'autor/a, d'aquest mètode de distribució.

Guidelines for contributors

Contributions should be submitted in Catalan, Spanish, English or French, and should be sent to the editor of the journal:

Quaderns. Revista de Traducció
Departament de Traducció i d'Interpretació
Universitat Autònoma de Barcelona
Edifici K. 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

Manuscripts should be submitted on **diskette**, together with three print-outs. Articles should be between 10 and 15 pages long (approximately 20,000-30,000 spaces). Reviews should be between 3 and 4 pages long (approximately 6,000-8,000 spaces). Articles should be accompanied by a 10-line **summary** and 3-6 **key words**, both in the language in which the article is written and in English.

The **title of the manuscript** should be given at the beginning of the text, followed by the full name of the author and the institution to which he or she belongs, or the author's profession, as appropriate. The author's full address should be included at the end of the text.

Illustrations, graphs and tables should either be included in the appropriate place within the text or drawn clearly on separate sheets and numbered clearly, with a corresponding indication in the text at the point where they should appear.

Footnotes should be kept to a minimum and should appear at the end of the text or on a separate sheet. Numbers in the text corresponding to the footnotes should be placed after the punctuation.

Foreign words or phrases, or those that the author wishes to emphasise should be in italics. Double inverted commas (" ") should be used for quotations, while single inverted commas (' ') should be used whenever inverted commas are required within a quotation.

Quotations longer than two lines should be indented and in a smaller type than the surrounding text. A space of one line should be inserted both before and after the quotation.

Bibliographical references should consist of the name of the author or editor of the work concerned, followed by the year of publication and, in the case of quotations, the original page number, all of which should be written in brackets, as in the following example: (MORRIS 1993b: 154-155).

The bibliography should contain the works quoted in the text, in alphabetical order, according to author and date, that is, indicating, in this order, the name of the author or editor, the year of publication, the full title (in italics in the case of a book or periodical, and between commas in the case of an article), the place of publication and the publisher. Example:

LEFEVERE, André (1992). *Translating Literature. Practice and Theory in a Comparative Literature Context*. New York: The Modern Language Association of America.

VERMEER, Hans-J. (1978). «Sprache und Kulturanthropologie». *Jahrbuch Deutsch als Fremdsprache* 4: 1-21.

MOUNIN, Georges (1963). «La notion de qualité en matière de traduction littéraire». In: CARY, Edmon i JUMPELT, Rudolph (eds.). *Quality in Translation*. New York: Macmillan.

Publication rights

1. *Quaderns. Revista de Traducció* is published under the licence system Creative Commons, according to the modality «Attribution-Noncommercial (by-nc): derivative work is allowed under the condition of non making a commercial use. The original work cannot be used with commercial purposes».
2. Therefore, everyone who sends a manuscript is explicitly accepting this publication and edition cession. In the same way, he/she is authorizing *Quaderns. Revista de Traducció* to include his/her work in a journal's issue for its distribution and sale. The cession allows *Quaderns. Revista de Traducció* to publish the work in a maximum period of two years.
3. With the aim of favouring the diffusion of knowledge, *Quaderns. Revista de Traducció* joins the Open Access journal movement (DOAJ), and delivers all its contents to different repositories under this protocol; therefore, sending a manuscript to the journal also entails the explicit acceptance by its author/s of this distribution method.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions
Apartat postal 20. 08193 Bellaterra (Barcelona). Espanya
Tel. 93 581 10 22. Fax 93 581 32 39. sp@uab.cat

Nom i cognoms

Institució

Direcció

Població Província CP

Telèfon Fax NIF

Vull subscriure'm a la revista QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ a partir del número

PVP exemplar: 12 €

Despeses d'enviament: tots els enviaments incrementaran el seu preu d'acord amb les tarifes de correus.

FORMA DE PAGAMENT

Contra reembors

Domiciliació bancària

VISA

Data de caducitat: __ / __ / __

MASTERCARD

Data de caducitat: __ / __ / __

Data

Signatura

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Senyors,

Els agrairé que, a partir d'aquesta data, i fins a nova ordre, vulguin atendre amb càrrec al meu compte els rebuts que a nom meu presenti la revista QUADERNS. REVISTA DE TRADUCCIÓ del Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona

Nom del titular

Banc/Caixa Codi

Agència Codi

Número del compte corrent o de la llibreta (tots els dígit)

Adreça de l'agència

Població Província CP

Data

Signatura